

Asia: VN/34515/2024

Kommentointipyyntö: Sivistyksestä suunta Suomelle - Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio vuoteen 2040

1. Suomi on sivistyksen, demokratian ja tieteen vapauden edelläkävijä.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Tavoite on erittäin perusteltu. Se toimii pohjana kaikelle muulle tässä visiossa tavoiteltavalle.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

"OKM selvittää lainsäädännön uudistamistarpeet akateemisen ja tieteen vapauden sekä tutkimus- ja opetustyön riippumattomuuden vahvistamiseksi." Onko tälle syntynyt tarve? Eli eikö nykyinen lainsäädäntömme ole näiltä osin jo riittävä? Kansalaiskeskusteluun tukeminen on erittäin arvokasta, korkeakouluilla tulee olla väyliä ja rohkeutta puolustaa yhteisesti jaettuja arvoja. Varautumisen osalta on ensiarvoisen tärkeätä, että ammattikorkeakouluilla on selkeät menettelytavat turvata toiminta myös poikkeusolosuhteissa. Kokonaisturvallisuuden näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeätä, että koulutusta on tarjolla koko Suomessa. Ammattikorkeakoulut toimivat alueidensa kilpailukyvyyn moottoreina, mutta niillä on keskeinen rooli myös henkisen kriisinkestävyuden näkökulmasta.

2. Koulutus kuuluu kaikille ja mahdollisuuksia lisätään erityisesti nuorille.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Nuorten huomioiden on erittäin tärkeitä. Samalla tavoitteen otsikossa mainitaan, että koulutus kuuluu kaikille. Aikuiskoulutustuen poisto on vaikeuttanut monien hakeutumista koulutukseen eikä jatkuvan oppimisen järjestelmämme ole selkeä. Työnantajilla on vaikeuksia maksaa etenkin sote-alan täydennyskoulutuksia. Miten turvaamme aikuisten oppimisen mahdollisuudet Suomessa? OECD on huomauttanut Suomea tästä useita kertoja. Jatkuvan oppimisen kokonaisuus vaatii tarkastelua kokonaisuudessaan.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Maksuton koulutus on ollut yksi keskeisistä hyvinvointivaltiomme perusfundamenteista. Visiossa luvataan yksi maksuton korkeakoulututkinto. Maailman muuttuessa yhä kompleksisemmaksi tarvitaan yhä enemmän moninaista osaamista. Niin kauan kuin työelämä edellyttää tutkintoa osaamisen osoittamiseksi, tulee mahdollistaa useamman korkeakoulututkinnon tekeminen. Tavoite 60 % korkeakoulutetuista on erinomainen, joskin meidän tulisi tavoitella 70 % ollaksemme mukaan OECD-vertailun kärkimaissa. Korkeakoulujen etä- ja lähiopetuksen suositukset ovat sinänsä kannatettavia, mutta saavutettavuuden ja taloudellisen niukkuuden tilanteessa Diakonia-ammattikorkeakoulun on mahdotonta tarjota kirkon alan koulutusta lähiopetuksena koko Suomeen.

3. Luovat osaajat ja kunnianhimoinen tutkimustoiminta uudistavat yhteiskuntaa.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Vision tavoitteessa ei mainita lainkaan ammattikorkeakoulujen soveltavan tutkimuksen merkitystä alueille, yrityksille, yhteisöille. Sinänsä tavoitteet ovat kannatettavia.

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

3 vain osittain

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Kansainvälistymistavoitteet ovat erinomaiset. Kannatamme laadun ja vaikuttavuuden nostamista keskiöön.

4. Rohkea uudistuminen rakentaa tulevaisuuden osaamista: korkeakoulujen erikoistuminen ja yhteistyö vahvistuvat.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Uutta luova TKI-työ vaatii täsmentämistä, tätä tehdään myös ammattikorkeakouluissa soveltavan tutkimuksen keinoin ja uusia ratkaisuja luoden. Korkeakoulutuksen merkitys ja saavutettavuus alueellisina toimijoina on turvattava. Mitä tarkoitetaan rakenteellisella kehittämisellä ja yhteistyön vahvistamisella?

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

"Toiminnallisia tavoitteita ovat korkeakoulujen päällekkäisten tehtävien purkaminen ja yhteistyön edistäminen." Mitä tällä tarkoitetaan? Puhutaanko lakitasolla tehtävistä vai operatiivisista tehtävistä?

5. Kohti kasvua: korkeakoulutuksen ja tutkimuksen rahoitus monipuolistuu.

Onko tavoite perusteltu osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota? Onko sen sisältöön valittu oikeat asiat?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. miltä osin tavoitetta tulisi muuttaa, miten se tulisi muotoilla?

Tuloksellisuus ja vaikuttavuus ovat keskeisiä teemoja, joita tavoitteessa esitetään. Mitä tarkoittaa uutta luova TKI-työ?

Ovatko tavoitteeseen liittyvissä toimenpidesuosituksissa tunnistettu ja siihen valittu olennaiset toimet? Ovatko toimet oikeita?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Esim. puuttuuko toimenpiteitä, tulisiko toimenpiteitä vähentää, edellyttääkö jokin toimenpiteistä muotoilua? Tarkenna miten.

Viitattaessa tutkimuksen laatuun olisi hyvä mainita myös K ja I eli myös kehittämistoiminnan ja innovaatiotoiminnan tulee olla laadukasta ja vaikuttavaa, ei vain tutkimuksen.

Vision tavoitteiden ja toimenpidesuositusten kokonaisuus

6. Puuttuuko vision tavoitteista ja toimenpidesuosituskokonaisuudesta jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

Työ on edistynyt hienosti, mutta edelleen osa toimenpidesuosituksista on hyvin operatiivisia, osa metatason tavoitteita, näiden välille tulisi löytää tasapaino.

Vision kokonaisuus ja muut osiot

7. Mahdolliset kommentit vision tilannekuvaan liittyen

Globaali tilanne muuttuu nopeasti, miten pystymme vision avulla reagoimaan siihen?

8. Miten arvioisit visiota ja sen toimenpiteitä kokonaisuutena

Kokonaisuutena visio ja toimenpiteet ovat kannatettavia, mutta ammattikorkeakoulujen kolmen tehtävän integraatio tulisi näkyä selkeästi osana toimenpidekokonaisuuksia ja tavoitteita.

9. Muut kommentit

Rahoitusmallin lyhytjänteisyys haastaa korkeakouluja.

Komulainen Kati

Diakonia-ammattikorkeakoulu OY - Toimitusjohtaja-rehtori Kati Komulainen